

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS VÁROSA

Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága Közös Jövők címmel kiadott jelentésében határozza meg a fogalmat „a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”.

A ciklusprogramban nem csak a tárgyi fenntarthatóságot, hanem a szellemi is meghatározónak gondolom.

A fenntartható fejlődés három pilléren alapszik, a szociális (társadalmi) a gazdasági és a környezeti. A program ezek összhangját próbálja megteremteni a már elfogadott fenntartható fejlődés helyi programjával, valamint a jelenleg kidolgozás alatt álló Integrált Településfejlesztési Stratégiával együtt, amely a Belügyminisztérium segítségével készül. A következő öt év meghatározó követelménye a meglévő értékek megőrzése, fejlesztése. Ehhez elsősorban sikeres uniós pályázatokra van szükségünk, hogy a meglévő intézmény –hálózat szinte valamennyi elemét meg tudjuk újítani. Ugyanakkor figyelemmel a legújabb kormánydöntésekre meg kell találnunk az összhangot a fejlesztések és a szolidaritás között nem megfeledkezve a rászorultakról.

I

A város korfája hasonlóan az országhoz változást előregeredést mutat és az optimális fenyőfa helyett mindinkább egy alul szélesebb bűgócsgához hasonlít, ahol a legnagyobb létszámú évfolyamok 30-50 év közötti korosztályok. A következő években megtartva az eddigi jó eredményeket még

nagyobb figyelmet kell fordítanunk és több támogatást kell nyújtanunk a szociális ágazat munkájához beleértve az itt dolgozók nagyobb megbecsülését is a rászorulóknak folyamatos bővülése miatt. Bonyolítja a helyzetet hogy a korábban biztos családi háttérrel rendelkező idősök mellől akár elvándorlás, akár külföldi munkavégzés miatt a családi segítség érezhető módon hiányzik. Megteremtjük a tárgyi feltételeit annak,

hogy első lépésként a 75 év feletti helyett a közterület gondozást az önkormányzat végezteti el, amennyiben ezt igénylik.

A családok és az egyedül élő nem csak idős emberek szociális biztonsága is sokat romlott az utóbbi években. Kérdéses, hogy az önkormányzat helyi többletadó bevételeiből mennyire tudja biztosítani az anyagi feltételeit a fenti problémák kezelésének. A város lakás állománya is felújításra és bővítésre szorul. Egyrészt meg kell felelnünk a szociális típusú lakás elvárásoknak, másrészt szükségünk van a szakemberek biztosítása miatt magasabb komfortú házakra is. Ennek egyik megoldása lehet a volt „nőtlen tisztai szállóból” lakások építése. Komoly gondként fogalmazódhat meg a következő években a bentlakásos idős otthoni férőhelyek alacsony száma is, ahol mindinkább számolnunk kell városon kívüli igényekkel is. A Szociális Szolgáltató Központ továbbra is az egyik meghatározó intézmény lesz a város és környéke kapcsolatában tekintettel arra, hogy a községek számára is végez szolgáltatásokat.

Az egészségügyi finanszírozási problémái miatt soha nem látott szakember elvándorlás történt Magyarországról, mely természetesen Marcalit is érintette. Az alap és fogászati ellátás területén cél a jelenlegi struktúra megőrzése, bár a népesség és ezen belül a gyermekek számának csökkenése felvetheti a vegyes körzetek létrehozását, vagy a négy felnőtt két gyermek körzetes megoldást.

A járó beteg ellátás és a kórház államosításának negatív következményei valószínű a döntés kitervelőit és támogatóit is meglepte, és már ha lehetne, visszaállítanák azok önállóságát, persze ehhez a hibát be kellene vallani. Mivel erre nincs esély ezért nekünk a tényekkel kell együtt élni és ebben meg találni az együttműködő partnereket szép szóval, erővel annak érdekében, hogy a Marcali kórház megmaradjon a város a térség számára. Ehhez nyújthat talán segítséget a mentőszolgálat a háziorvosi ügyeleti rendszer és a

kórház sürgősségi osztályának együttműködése későbbi szervezeti összeolvadása.

Amennyiben a járásból újabb igények jelentkeznek, úgy felvetődhet a bölcsőde további egy csoporttal történő bővítése, amelyhez az épület adottságai megfelelőek.

A városban az óvodai hálózat négy intézmény egységgel véglegesnek tekinthető, mely hosszútávon fenntartható. A következő években hangsúlyosabb szerepet kell kapnia az épületek, csoportszobák karbantartásának, továbbá külső források bevonásával a telephelyek energetikai fejlesztését is tartalmazó felújítások megvalósításának. A gyermek létszám csökkenése miatt továbbra is erősíteni kell a környező településekkel az együttműködést annak érdekében, hogy az óvodák megmaradjanak és a munkahelyeket meg tudjuk őrizni. Az elkövetkező pár évben fontos feladat lesz, mely egyúttal reményt is jelenthet a friss diplomások számára a nagyszámú nyugdíjba vonuló pótlása.

Továbbra is együtt kell élnünk annak a hibás döntésnek a következményeivel, amely az általános iskolai és gimnáziumi oktatás esetében megosztja a feladatokat a központi irányítás és az önkormányzatok között. Ezért fő feladatunk a bevezetőben már említett érték megőrzés és a tárgyi feltételek javítása, felújítása. Emellett az önkormányzat, mint az egész városért felelősséggel tartozó politikai szervezet természetesen figyelemmel kíséri az oktatás mindennapi életét is. A két általános iskolában elsősorban a községi iskolák várható megszűnése miatt hosszútávon fenntartható a 3 + 2 osztály. Ez finanszírozási problémát is felvet, mert jelenleg a városi önkormányzat fizeti a bejáró gyermekek után felmerülő költségeket is annak ellenére, hogy a kormány két éve ígéri ennek rendezését. Az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja a kialakult szerkezet szerint a művészeti és a sport „tagozat” kiemelt támogatását. A zeneiskola létszámát valószínűleg nem tudja megőrizni éppen a bejárók számának növekedése miatt, ami profilszűkítéssel is járhat. Kétséges a Hétszínvirág helyzete is, hiszen a falvak iskoláik megőrzése érdekében mindent meg fognak tenni a gyermekek otthon tartásáért.

A gimnáziumi oktatás átszervezésével kapcsolatban felröppenő hírek hatása ma még kiszámíthatatlan, de aggodalomra ad okot a tanulói létszám folyamatos csökkenése és az átgondolatlan oktatási struktúra. A város számára alapvető fontosságú a diplomás szakemberek megtartása, ezért vizsgálandó városi ösztöndíj rendszer bevezetése.

A gyermekétkeztetés megoldott a városban, azonban a konyhák felújításra szorulnak, mely megtörténte jelentősen javíthatná a minőséget, a

költséghatékonyságot és akár a szolgáltatást is bővíthetné. Felmerülhet a Gyermekélelmezési Központ privatizációja is.

A város kulturális életét a meglévő alapok felhasználásával kell tovább fejleszteni. Létrehozunk a médiát (televízió, újság esetleg rádió) város marketinget működtető szervezetet, mely javítani fogja a kommunikációt és népszerűsíti a várost, valamint intézményeit.

A kulturális központ folytatva a már kialakult kínálati szerkezetet, szorosan együttműködve az illetékes bizottsággal törekedjen az előre tervezhető nagy rendezvények még vonzóbbá tételére, melyhez továbbra is igényeljük a civil szervezetek, így különösen a turisztikai egyesület segítségét.

A múzeum sokszínű tevékenységében el kell döntenünk, hogy mi legyen a kiemelt irány, mely kutatási terület kapjon nagyobb figyelmet a jövőben, bár ha semmi sem változna, akkor is megjósolható, hogy az intézmény a jövőben is magas színvonalon fogja végezni munkáját. Indokolt a Bernáth Ház teljes felújítása az állandó kiállítás népszerűsítése.

A könyvtári szolgáltatás már sokadszor éli át a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás igényét, melynek reményeink szerint most is meg fog felelni. Vizsgálunk kell a kihasználatlan telephelyek létjogosultságát. Lehet, hogy eretnek gondolat, de talán életképes a könyvtár gondozásában egy könyvesbolt megnyitásának lehetősége valamely nagy lánc partnereként önkormányzati háttér biztosíték adásával.

Továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a kultúra támogatására a már 25 éve bevezetett rendszer fenntartásával remélve, hogy mind többen élnek a pályázatokon való részvétel lehetőségével. A kulturális egyesületek támogatása is fenn marad, természetesen igényelve azt is, hogy a városi rendezvények színvonalát fellépéseikkel emeljék és vigyék el Marcali jó hírét.

A több mint két évtizede működő sportfinanszírozási rendszer kiegészülve a TAO adta lehetőségekkel biztos háttérrel ad a szakosztályoknak. A pénzügyi támogatások mellett továbbra is térítésmentesen biztosítjuk a létesítményeket. Indokolt a birkózó csarnok felújítása azzal, hogy az elsősorban a legkisebbek sportolását szolgálja. Továbbra is meghatározónak tekintjük, hogy a gyermekek mind nagyobb száma ismerkedjen meg valamely sportággal. A

kiemelt szakosztályok támogatása igazolta az elvárásokat nem kizárva azt, hogy igény és fenntarthatóság mellett újak is csatlakozzanak ehhez a körhöz.

A közbiztonság az egyik legfontosabb komfortérzetünk szempontjából. A rendőrség túlterheltsége miatt mind nagyobb feladat fog hárulni a városi rendészetre és a hamarosan átadásra kerülő kamera rendszer segítségével is érzékelhető javulást kell elérnünk. Fontos a polgárőrség szerepvállalása is, ezért növelni kell a támogatását.

II

A kormány nem régen fogalmazta meg Magyarország újra iparosítását. Marcali e tekintetben is jobban teljesít, hiszen a város foglalkoztatásából a legnagyobb részt az ipar képviseli, vagyis a klasszikus új érték előállítás. Ma lényegesen nagyobb azok száma, akik a városba járnak dolgozni, azokénál, akik máshol találnak munkalehetőséget. Fontos, hogy a város meghatározó foglalkoztatói továbbra is jól érezzék magukat Marcaliban. Mivel a folyamatos technológiai fejlesztések a dolgozói létszám csökkenésével is járnak, ezért kell, hogy új foglalkoztatók is megjelenjenek a városban elsősorban az újrahasznosító környezetbarát ipar területéről. Fontos, hogy a kis és közép vállalkozói szektor valós támogatásokhoz jusson, ezzel stabilizálva a helyzetét megélhetést biztosítva mintegy kétezer családnak. Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a városi beruházásoknál, vásárlásoknál a helyi vállalkozások a szabályok betartása mellett előnyt élvezzenek, ezt intézményeinktől is megköveteljük a központi költségvetésből működők esetében pedig javasoljuk. Meg fogjuk vizsgálni a kezdő egyéni vállalkozók pár éves adómentességének a lehetőségét, ezzel is segítve azok indulását.

A következő években szorgalmazni kell az üresen álló gazdasági létesítmények újrahasznosítását, esetleg elbontását, ezt akár az adóztatás eszközeivel is elérve. Vizsgálni kell a következő évek tapasztalata alapján az elkerülő út negatív és pozitív hatásait is. A gazdaság meghatározó szereplőivel folyamatos konzultációt kívánunk folytatni annak érdekében, hogy a városfejlesztés meghatározó kérdéseiben véleményük megismerése mellett hozhassuk meg a döntéseket.

Több évtizede visszatérő részben megoldatlan feladatunk az idegenforgalom városba csábítása. A Gyógyfürdő és Szabadidő Központ a fedett uszodával együtt is csak minimális eredményeket ért el, hiszen pár órás itt tartózkodás

csak csekély költéssel jár együtt. A szoba kiadás döntően látens marad, vagy csak „munkavégzéshez” kötődik. A gyógyszálló megépítése mindent gyökeresen megváltoztatna, és valódi idegenforgalom jelenne meg Marcaliban minden hozzá kapcsolódó értékkel. Úgy gondolom, hogy mindenkinek, aki felelősséget érez a városért az építkezés befejezését elő kell segíteni. Ehhez kapcsolódó, de kisebb léptékű a víztározó fejlesztése, melyre a ciklus vége felé kerülhet sor, amennyiben a szennyvíztisztító modernizációja beváltja a hozzá fűzött reményeket.

A szakképzésnek teljes egészében a város gazdasági igényeihez kell alkalmazkodnia. Ezért érdekünk a Marcali Szakképző Iskola önállósága, megerősödése és a gyakorlati képzésben a vállalkozókkal való együttműködése.

Annak érdekében, hogy minél többen jól érezzék magukat Marcaliban szükség van az értékek megőrzése mellett fejlesztésekre is. Reményeink szerint megvalósulhat a városközpont rekonstrukciója, élhetőbbé tétele és a kerékpárút befejezése azzal, hogy elkészül a városon átvezető szakasz. A méltatlan lakókörnyezetek felszámolása, elsőként a gombai kastély és park megújítása városrészi közösségi térré fejlesztése. Megfelelő támogatási feltételek esetén új, legalább 50 férőhelyes idősothton építése.

III

A fenntarthatóság alapgondolata, hogy legyen mit továbbadni unokáinknak. Ennek legfontosabb eleme az épített és természeti környezet, és az azt kímélő gazdaság, valamint a fejlett infrastruktúra. A fenntarthatóság része az erős

civil kontroll is, amely figyelmezteti a politikát, ha valamely területet elhanyagolja. Ezért fontos, hogy sokszínű civil egyesületi élet legyen a városban, melyek működését a jövőben a létesítmények mellett anyagilag is támogatni kívánja a város. A társadalom sajátos csoportja az ifjúság ezen belül is a már majdnem felnőtt középiskolások és a friss diplomások, akiket eddig nem tudtunk megszólítani. Ezen változtatni kell.

A város óriási értéke a környező táj, az erdők, a Marcali hát, a benne található szőlőkkel, gyümölcsösökkel, pincékkel. Fontos, hogy megmaradjanak. Ennek érdekében nagyobb figyelmet kell fordítani a hegyi utakra és igény esetén támogatni fogjuk a közüzemi fejlesztéseket. Hasonlóan az erdők védelméhez,

gondozásához fontos a termőföldek művelése, az ehhez szükséges feltételek megőrzése, az utak karbantartása, a belvizek elvezetése a mezőgazdasági területeken is.

A város belterületeinek meghatározó büszkesége a nagy zöld terület, amelyek gondozásában többször hullámszakadásokat tapasztalunk. Annak érdekében, hogy Marcali továbbra is zöld város legyen, nagyobb figyelmet kell fordítani parkjainkra, beleértve az utcafásítási programot is. A lakosság részéről jogos elvárás, hogy a 2010-ig folytatott gyakorlat visszatérjen és évente egy-két utca, járda, vízvezető árok felújítása megtörténjen.

A város infrastrukturális ellátottsága jó és a szennyvíztisztító telep rekonstrukciójával szinte teljessé válik. A gazdaság számára az egyik fő vonzó a lakosság számára pedig biztonság, hogy tulajdonunkban van a víz és szennyvízrendszer, a hulladékszállítás és részben az ártalmatlanítás és teljes körű gyakorlatilag korlátlanul bővíthető a gáz és villamos-energia ellátó rendszer, melyet tovább fog javítani a 68-as út felújítása. Kiemelt figyelmet fordítunk környezetünk megőzésére, ezért folyamatosan bővítjük a szelektív hulladék-gyűjtést és elősegítjük annak újra hasznosítását, mivel a feltételeket megteremtettük, ezért szigorúan fel fogunk lépni az illegális hulladéklerakó tevékenység ellen.

A város megfelelő vagyonnal rendelkezik, mely egy része mobilizálható, a lakások, bérlemények értékesítése, mivel folyamatos bevételt termelnek (bár egyes lakások esetében ez kérdéses) csak ritkán indokolt. Ellenben a telkek és az intézmények számára feleslegessé vált épületek kivánatos, hiszen csak költség van velük, míg eladásuk esetén az ott induló vállalkozások adóbevételt jelentenek.

Vizsgálandó és rövid időn belül döntést igényel a temetők helyzete azok városi kezelésbe vétele, megfelelő feltételek esetén. Ezzel szorosan összefügg a GAMESZ helyzete, jövője is melynek a közterület fenntartás mellett esetleg temetői üzemeltetői feladatokat is el kell látni, valamint karbantartási tevékenységet (akár járási szinten is) és a közfoglalkoztatás ránk háruló feladatait is egy helyre összpontosítjuk.

A következő öt év feladatainak teljesítéséhez elengedhetetlen a hivatal és a testület jó kapcsolata, melyhez a feltételek adottak. Az apparátus munkakörülményeinek és anyagi megbecsülésének javítása elengedhetetlen.

Továbbra is ellátjuk Sávoly Község Önkormányzatának hivatali feladatait és többlet feladatként jelenik meg a kormány döntése alapján valamennyi intézmény gazdasági, pénzügyi tevékenységének központosítása, amely nem lesz zökkenőmentes.

A város és a járás községeinek kapcsolata jó, bár néha külső erők önös érdekekből igyekeznek ezt megbontani. A jó kapcsolat kölcsönösen fontos. A községek számára azért, hogy a lehető legközelebb ériék el a legtöbb szolgáltatást és hivatalt, beleértve a munkahelyeket is számunkra pedig azért, hogy mindezek megmaradjanak, sőt fejlődjenek. Az elmúlt évtizedben kialakult feladat átvállalást is folytatjuk, és nem zárkozunk el kölcsönös előnyök esetén újak vállalásától. Kérdéses a járások szerepvállalási felelőssége az uniós és hazai források elosztásában, ebben fontos lesz a megyei önkormányzat tevékenysége is. A hasonló adottságú városokkal 25 éve élő kapcsolatot tartunk fenn, tanulva egymás eredményeiből, és ha indokolt együtt fellépve közös érdekeink védelmébe.

A városban működő egyházakkal ezen belül is a meghatározó a Római Katolikus Egyházközösséggel évtizedek óta kiegyensúlyozott jó a kapcsolatunk. Ez nem csak a kiemelt rendezvényekre, hanem a mindennapokra is igaz. Továbbra is támogatni kívánjuk a városunkban működő egyházak tevékenységéhez szükséges tárgyi feltételek megteremtését.

A város nemzetközi kapcsolataiban a Künzelsai és a Maroshévi az előbb a kölcsönös kulturális cserék mellett számunkra továbbra is nagy fontossággal bír a középiskolások kéthetes nyelvi tábora. Morrovalle és Medulin esetében a kapcsolatok esetlegesen, egy-egy kiemelt rendezvényhez kapcsolódnak. Ugyanakkor a Lengyelországi Krotoszyn járással a Marcali Kistérség (járás) kapcsolata sokrétű, melyben a város kulturális egyesületei is aktív szerepet játszanak.

Marcali, 2015. január 9.

Dr. Sütő László
Polgármester